

STOLPNA URA - ... je bila (in je še vedno) pomembna tudi urarska hiša Trebino. Seveda pa ne smemo pozabiti domačih, slovenskih mojstrov. Med najbolj priznanimi slovenskimi izdelovalci stolpnih ur na prehodu iz 19. v 20. stoletje je bil Franc Podobnik iz Ljubljane, čigar natančni mehanizmi še danes tiktakajo v mnogih slovenskih zvonikih. Naši urarski mojstri so pogosto sodelovali z znanimi livarnami zvonov (kot so bile livarne Samassa in Bühl v Ljubljani ter livarne v Mariboru in Žalcu), saj sta ura in zvon v stolpu neločljivo povezana. Prav v tem bogatem zgodovinskem in tehnološkem okolju so pred približno 150 leti – v obdobju velikih družbenih sprememb in tehnološkega optimizma – svoje stolpne ure dobile tudi vaške cerkve v Šembijah, Koritnicah, na Baču in v Knežaku. Postavitev ure v tistem času za vas ni bila le tehnični podvig, temveč velik finančni zalogaj in vir neizmernega ponosa za vaščane. Ti stari, robustni mehanizmi iz železa, ki so kljubovali vročini, mrazu in prahu, niso le stroji. So nemi pričevalci časa, ki nas spominjajo na mojstrstvo naših prednikov in na minljivost človeškega življenja. Poglejmo njihovo zgodbo, njihovo poreklo in predvsem opozorimo na pomen ohranjanja te dragocene tehnične in kulturne dediščine v naših lokalnih skupnostih. Poleg mojstrov, ki so jih naredili in postavili, se spomnimo tudi tistih domačinov, ki so leta in leta hodili v turn uro navijati: ki so ne glede na vremenske razmere in svoje zdravje poskrbeli, da so ure tekle in rojakom pravilno merile čas. - *Stolpna ura v Marezigah* pri Koprju je dober primer skrbi domačinov za krajevno tehnično in versko dediščino. V zvoniku cerkve sv. Križa v Marezigah se skriva poseben zaklad – stara stolpna ura, ki je nekoč skrbela za točen čas v kraju in z zvonjenjem oznanjala ritem vsakdanjega življenja. Takšne ure niso bile le tehnične naprave, temveč tudi simbol znanja, napredka in ugleda skupnosti. Ura v Marezigah izvira iz obdobja med sredino 19. in začetkom 20. stoletja. Njena izdelava priča o visoki ravni

takratnega rokodelskega znanja, pa tudi o gospodarskem in kulturnem razvoju kraja. Gre za mehanski urni mehanizem z nihalom in utežnim pogonom, ki je omogočal natančno merjenje časa ter redno zvonjenje – na vsakih petnajst minut, z izrazitejšim oznanjevanjem polne ure. Mehanizem je bil skrbno nameščen v zvoniku, kjer je prek osi poganjal kazalce na zunanji številčnici. Poleg tega je imel tudi manjšo notranjo številčnico, ki je služila usklajevanju prikaza časa. Ura je bila neposredno povezana z zvonovi in je tako narekovala tudi njihovo bitje. Sčasoma se je nihalo izgubilo, a kljub temu ohranjeni deli še vedno pričajo o dovršeni zasnovi. Posebno zanimivi so materiali in izdelava: zobniki so iz kovanega jekla, natančno obdelani in prilagojeni dolgotrajni rabi, medtem ko je zaskočno kolo izdelano iz medenine. Pogonski bobni so iz akacijevega lesa, uteži pa kamnite. Takšna kombinacija materialov kaže na premišljeno izbiro, ki je zagotavljala zanesljivost in trajnost delovanja. Ura je bila vse do približno leta 1930 skrbno vzdrževana. Kasneje, z razvojem električnih ur, so mehanski sistemi počasi utonili v pozabo. Marežganski mehanizem je bil celo poškodovan ob padcu z višine, kar se danes kaže v deformiranih delih. Kljub temu ostaja izjemen pričevalec svojega časa. Posebno poglavje predstavlja njena obnovitev. Leta 2019 so uro v celoti restavriral učenci Osnovne šole Ivana Babiča Jagra Marezige pod strokovnim vodstvom urarja-restavratorja Samuela Kukovičiča. Ta projekt ni bil le tehnični podvig, temveč tudi dragocena učna izkušnja in lep primer sodelovanja med stroko in lokalno skupnostjo. Stolpne ure, kakršna je ta v Marezigah, so pomemben del naše tehnične in kulturne dediščine. Opozarjajo nas na čas, ko je bilo znanje rokodelcev ključnega pomena in ko so takšni mehanizmi povezovali skupnost. Njihovo ohranjanje ni le skrb za preteklost, temveč tudi naložba v razumevanje naše skupne identitete. Vir: povzeto po Wikipediji.

Za vse dokumente, pogreb, obhajilo bolnikov ali mašne namene pokličite ali se oglasite v župnišču. Maše so redno v nedeljah ob 10.00 (poleti 9.00), na delavnike redno v Knežaku, sicer je naveden kraj. Zaradi pogreba, osmine in maše 30. dne lahko pride do sprememb. - Za krst se starši dogovorite z župnikom v župnijski cerkvi ob nedeljah po končani pripravi za starše (obvezno za krst prvega otroka prve tri sobote v navedenih mesecih ob 16h v župnišču v Ilirski Bistrici: februar, april, junij, september, november). Za krst starši dobijo botra (in botro), ki izpolnjuje pogoje za to službo v Cerkvi. - Za poroko se par dogovori z župnikom. Obvezna priprava na poroko; več informacij na spletnih straneh Škofije Koper. - ŽUPNIJSKI URAD KNEŽAK, 6253 KNEŽAK 151; tel. 041 338 915 ali 05 91 95641; zupnija.knezak@gmail.com; trr SI56 0432 1000 2903 718

Oznanilo župnije Knežak

Včasih je bolje molčati.

V Jezusovem trpljenju je presunljiva njegova tišina, ki smo jo srečali že v pretekli tihi nedelji, še bolj pa pred nas stopa v današnjem pasijonu. V trenutkih temačnosti in velike stiske je potrebno molčati, imeti pogum molčati, če gre le za krotak molk in ne molk, poln mržnje. Zaradi krotkosti tišine bomo izgledali še bolj šibki, ponížani in tedaj se bo hudič opogumil in prišel na plan. Potrebno se mu bo zoperstaviti v tišini, vztrajati, vendar pa z isto držo, kot jo je imel Jezus. On ve, da vojna poteka med Bogom in vladarjem tega sveta in da ne gre za to, da bi položili roko na meč, ampak da bi ostali mirni, trdni v veri. To je ura Boga. In v uri, ko se Bog spusti v boj, mu je potrebno pustiti, da ga odbojuje. E. Mozetič

Dan in svetnik	Čas	Mašni nameni
cvetna NEDELJA 29. 3. Štefan papež	10.00 15.00	blagoslov zelenja in procesija; za župnijsko skupnost (Šem) križev pot
ponedeljek 30. 3. Amadej Savojski	19.00	ni namena
torek 31. 3. Gvido opat	19.00	+ Vida Keš Kne 2b
sreda 1. 4. Ljuba in Irena	19.00	ni namena
Veliki četrtek 2. 4. Francišek Paolski	19.00	za duhovnike; dar za uboge
Veliki petek 3. 4. Rihard škof	15.00 19.00	križev pot bogosluzje velikega petka; dar za Sv. Deželo
Velika sobota 4. 4. Izidor Seviljski	blagoslovi 20.00	ogenj 7h; jedila: 14h Šem, 15h Kor, 15.30 Bač, 16h Kne vigilija in maša - ni namena
VELIKA NOČ NEDELJA 5. 4. Vincencij Ferrer	7.00 10.00	vstajenje, procesija, maša za župnijo, ofer ++ starši Kor 55 in Bač 141; ofer
ponedeljek 6. 4. Irenej iz Srema	10.00	++ Novak in Grlj Kne 197
torek 7. 4. Janez de la Salle	19.00	++ Aleksander Sedmak (Kor) in Franc Kor 25a
sreda 8. 4. Maksim in Timotej	19.00	(Bač) ++ Franc Tomšič in vsi Bač 69
četrtek 9. 4. Maksim Aleksandrijski	19.00	++ Ivana in Ivan Sedmak Kne 66a
petek 10. 4. Domen škof	19.00	++ Alojz Urbančič in vsi Bač 32
sobota 11. 4. Stanislav škof	19.00	++ doma in po svetu Bač 39
BELA NEDELJA 12. 4. nedelja Božjega usmiljenja	10.00	++ Franc, starši in vsi Kor 63; za župnijsko skupnost

Hvala za mašne namene! Če sta zapisana dva, bo prvi za duhovnike, ki jih nimajo dovolj ali pa bo opravljen tukaj, ko ni drugega mašnega namena. Pri maši za vaše rajne, ki ste jo naročili in k njej tudi prišli, vas vabim bliže oltarju v prednje klopi. Po vaseh poskrbite za sveže cvetje in čist prostor.

- **VELIKI TEDEN.** Na *veliki četrtek* bomo dar pri maši namenili za potrebne; po maši, pri kateri bodo sodelovali prvoobhajanci, bomo počastili Jezusa v ječi. Ob 22.00 bo molitvena ura. Na *veliki petek* bo ob 15. uri križev pot. Pri večernem bogoslužju bomo dar namenili za ljudi v Sveti deželi. Na veliko soboto bo ob 7. uri blagoslov ognja in delitev oblatov; blagoslov velikonočnih jedil bo po običajnem razuporedu. V svetem tridnevju se lahko v cerkvi ustavite za osebno molitev in počastite Jezusa v ječi oz. v božjem grobu. Velikonočna vigilija se bo začela ob 20.00 (svečel). Na veliko noč bo ob 7. uri vstajenje, procesija in sveta maša, druga bo ob 10. uri – pri obeh bo ofer za cerkev.

- **VOŠČILO:** vesele velikonočne praznike in Božjega blagoslova vam voščim! Župnik.

- **NEDELJA DOBREGA PASTIRJA** in teden molitve za duhovne poklice bosta letos potekala od 19. do 26. aprila. Geslo tedna je: Odprite vrata Kristusu. To so besede sv. papeža Janeza Pavla II., ki je 17. maja 1996 prvič stopil na naša tla ter s tem blagoslovil in počastil našo državo in našo zgodovino. Od tega dogodka mineva 30 let. - **DEKANIJSKO ROMANJE NA SVETO GORO** bo v nedeljo, 26. Aprila, popoldne.

- **DAROV ZA CERKEV:** ob pogrebu (+Silvo Gorup) 427 €. Ofer na veliko noč in druge nabirke bodo za obnovo zvonjenja v farni cerkvi. Hvala vsem, ki ste že dali župniku v ta namen; Bog vam povrni!

- **ŠALA MALA.** – Učenci so pisali spis, v katerem naj bo nekaj o vsakem dnevu tedna. Sin znanega lovca je napisal: »Moj oče je šel v ponedeljek na lov in je ustrelil srnjaka. Imeli smo dovolj mesa za torek, sredo, četrtek, petek, soboto in nedeljo.«

ALELUJA!

Odprimo vrata vstalemu Kristusu! On dela vse novo. On dela, ne mi. Njemu je vse mogoče, ne nam. Spustimo ga v naša življenja. Nehajmo govoriti, nemogoče je živeti evangelij, nemogoče je biti resničen, iskren, pošten v tem svetu. To je laž! Resnica je, da je pri Bogu vse mogoče. Če se mu odpremo, on deluje, on spreminja smrt v življenje, konec v nov začetek, norost v višek modrosti. Nič ni nemogoče! Po veliki noči je vse mogoče! Vse, če se bomo oklenili Njega, ki je vstal in živi.

Želim vam, da bi se v vseh trenutkih svojega življenja spominjali neverjetnega scenarija velikega tedna od cvetne nedelje do velike noči. Kadar smo na konju, ko nas hvalijo, pazimo, mogoče je cvetna nedelja. Ko smo v temi velikega petka, ne pozabimo, čaka nas velika noč. Odprimo svoja življenja Njemu, ki vodi vse.

Naj vodi tudi naše življenje.

(E. Mozetič)